

Föreläsning i Navigeringskonstens historia 120322

Titel: Upptäcksresor, logg, sol/månförmörkelser, planetpassager

På 1400-talet byggdes en navigationsskola och astronomiskt observatorium upp i Portugal. Till följd av detta började Afrikas västkust utforskas, och man närmade sig ekvatorn mer och mer. Columbus var 1492 inställd på att finna sjövägen till Indien. Han upptäckte Amerika av en slump. Även om inte Amerika hade legat i vägen, hade han inte nått fram till Indien innan hans förråd tagit slut. Vasco da Gama gav sig iväg runt Afrikas sydspets till Indien 1497. Afrikas västkust var då så väl utforskad att han kunde segla på ett mycket effektivt sätt. Han vittnar om en hemkänsla då polstjärnan blev synlig igen.

Att uppskatta sin fart och tillryggalagd sträcka har varit ett av de största problemen. Felaktigheter har gett upphov till tömda förråd och dåliga positionbestämningar. Vi tittar på utvecklingen av loggen under historien. Under upptäcktsfärderna gjordes olika typer av astronomiska observationer dels i astronomiskt syfte, men ännu oftare för att positionsbestämma. Framförallt var det viktigt att få data om longituder. Vi diskuterar vilka olika typer av astronomiska observationer man kan göra, och vad man kan få ut för resultat från dem.

Här är några av de frågor som föreläsningen behandlar:

- Vem var Henrik sjöfararen?
- Hur gick utforskandet av Afrikas västkust till?
- Vilken väg valde Vasco da Gama till Indien?
- Vad trodde sig Columbus vinna genom att segla västerut till Indien?
- Vilken kunskap hade man om jordens storlek och form på den tiden?
- Var Columbus en god navigatör?
- Hur mycket astronomi kunde han?
- Vilken framtida betydelse fick hans upptäcksresor för navigationens utveckling?
- Vad hade Magellan med sig för navigationsutrustning?
- Hur stort trodde Magellan att Stilla havet var?
- Hur kan man bestämma en position med hjälp av en solförmörkelse?
- Varför var man intresserad av planetpassager?

Länkar:

- <http://www.columbusnavigation.com/>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Ferdinand_Magellan
- http://en.wikipedia.org/wiki/Vasco_da_Gama
- http://en.wikipedia.org/wiki/Henry_the_Navigator